

OLIY TA'LIM MUASSASALARIGA

KIRUVCHILAR UCHUN

"XORAZM ILM ZIYO" NTM

+998995607273 raqamiga SMS yuboring.

3348GXHY*Familiya Ism (Viloyat)
*JAVOBLAR

Namuna: 3348GXHY*Boltayev Anvar (Qashqadaryo)*BAADACCCAACA...

Izoh:

- 1) Agar sizni ism familiyagizda yoki viloyatingiz nomida **O', G'** harflari qatnashsa ularni o'rniga **U** va **G** harflarini ishlating.
- 2) Harflarni faqat lotin alifbosida yozing.
- 3) Repetitsion testlar faqat ko'rsatilgan sanalar uchun yaroqli. **8.07.2019-10.07.2019**
- 4) Repetitsion testning sms javoblari soat **21:00** gacha qabul qilinadi.

Natijalar: Har kuni **@repetitsiontestuz** kanalida soat **22:00** e'lon qilinadi

SAVOLLAR KITOBI

999989

Biologiya (3.1)

Kimyo (2.1)

Ona tili va adabiyoti (1.1)

BLOKLAR:

F.I.O.

IMZO

Test topshiruvchi:

DIQQAT!

Test topshiriqlarini yechishdan avval savollar kitobini varaqlab, unda har bir fan bo'yicha savollar soni to'lqilagini tekshiring. Agar savollar soni kamligi aniqlansa yoki savollar kitobi raqami bilan javoblar varag'idiagi "savollar kitobi raqami" bir xil bo'lmasa, darhol auditoriya rahbariga ma'lum qiling.

Savollar kitobida va javoblar varag'ida test topshiruvchining familiyasi, ismi, otasining ismi to'ldirilganligiga va imzosi qo'yilganligiga e'tibor qarating!

BIOLOGIYA

1. Qaysi hayvon(lar)ning bel, dumg'aza va dum umurtqalari o'zaro birlashib yagona dumg'aza suyagini hosil qiladi?
  - a)lira; b)xameleon; c)agama; d)kazuar; e)kuyka; f)kanna

A) a,d,e   B) b,c,f   C) d,e,f   D) b,c

2. Ikkinchi signal tizimiga tegishli bo'lgan javoblarni tanlang.
  - 1) to'tiqushning iboralarni takrorlashi; 2) dars tinglash; 3) asar o'qish; 4) bolani konfetni ko'rganda xarxasha qilishi; 5) uch yoshli bolaning 2000 so'z aytishi;

A) 2,3   B) 5,1   C) 1,4   D) 1,2,3,4

3. Gulli o'simliklarda spermalar o'simlikning qaysi qismidan shakillanadi
  - A) markaziy hujayradan
  - B) chang hujayrasidan
  - C) generativ hujayradan
  - D) vegetativ hujayradan

4. Stabillashtiruvchi tanlanishga xos bo'lмаган xususiyatlarni ko'rsating.
  - 1) yangi turlarning paydo bo'lishiga xizmat qiladi; 2) o'zgargan muhit sharoitida namoyon bo'ladi; 3) turg'un muhitda yashayotgan organizmalarining moslanuvchanligini ta'minlaydi; 4) turg'un muhitda o'zgargan organizmlarning qirilishiga olib keladi; 5) reaksiya normasini saqlagan organizmlar soni ortadi; 6) reaksiya normasini saqlagan organizmlar qiriladi

A) 1,6   B) 3,5   C) 2,4   D) 3,4

5. Odamlarda kichik jag' tishlarining bo'Imasligi dominant belgi sifatida nasldan-nasnga o'ladi. Ona shu belgi bo'yicha sog'lom, ota esa geterozigotali bo'Igan oilada farzandlarning shu anomaliya bo'yicha tug'ilish ehtimoli qanday bo'ladi?
  - A) 100 % sog'lom
  - B) 75 % sog'lom; 25 % kasal
  - C) 50 % sog'lom; 50 % kasal
  - D) 25 % sog'lom; 75 % kasal

6. Cho'chqa tasmasimon chuvalchangida 4 ta so'rg'ichining bo'lishi, ichak bo'l mashgi nerv sistemasi soda tuzilganligi, harakatlanish deyarli yo'qligi qanday evolyutsion jarayonlarni aks ettiradi?
  - A) idioadaptatsiya, biologik regress
  - B) biologik progress, umumiy degeneratsiya
  - C) biologikprogress, aromorfoz
  - D) umumiy degeneratsiya, biologik regress

7. Qaysi murakkab oqsil yadro hamda sitoplazmaning ajralmas qismi hisoblanadi?
  - A) nukleoprotein   B) xromoprotein
  - C) lipoprotein   D) glikoprotein

8. Qaysi ilmiy-tadqiqot usuli biologiyada qo'llanishi Darvinnining nomi bilan bog'liq?
  - A) experimental   B) tarixiy
  - C) kuzatish   D) taqqoslash

9. Xolmon hujayrasida kechuvchi jarayonlarni ko'rsating.
  - 1-ribosoma shakillanishi 2-xromasoma spirallahushi 3-transkiripsiya jarayoni 4-tranlatsiya 5-lipid sintezi 6-reduplikatsi
  - a-golji majmuasi, b-sitoplazma c-endoplazmatikto'r d-yadro e-hujayra markazi

A) 1-a,2-b,3-d,4-c,5c   B) 1-d,2-b,3-d,4-a,5-e
C) 1-d,2-b,3-d,4-b,5-c   D) 1-d,2-d,3-b,4-e,5-c

10. Paleozoy (a) va mezozoy (b) eralariga xos biologik progresslarni aniqlang.
  - 1) qushlarda to'rt kamerali yurak; 2) qirqulloqsimonlarda

- urug';
- 3) hasharotlarda qanot; 4) stegosefallarda besh barmoqli oyoqlar;
  - 5) sutemizuvchilarda jun qoplami; 6) sudralib yuruvchilarda qalin po'choq bilan qoplangan tuxum
- A) a-1,3; b-2,5   B) a-2,6; b-1,5
C) a-1,4; b-5,6   D) a-3,4; b-1,2
-
11. AaBbCC genotipli, birinchi belgisi oraliq xarakterga ega bo'lgan, boshqa belgilari to'liq dominant holatda irsiylanadigan organizmlar o'zaro chatishtirilsa, olinadigan avlodning genotipik sinflari soni (A), fenotipik sinflari soni (B), ota-onha organizmlar hosil qiladigan gametalar soni (C) ni aniqlang.
    - A) a- 27; b- 18; c- 8   B) a- 27; b- 8; c- 8
    - C) a- 9; b- 4; c- 4   D) a- 9; b- 6; c- 4

  12. Postembranal davri to`gri tuxumini pilla ichiga qo`yuvchi yopiq qon aylanish tizimiga ega bo`lgan organizmlarni aniqlang.
    - 1.butli o'rgimchak 2.gekkon 3.nereda 4.yomg`ir chuvalchangi 5.planariya 6.termid 7.chigirtka

A) 4,5   B) 4   C) 2,3   D) 1,4,6

  13. Odamda eritrositlar hosil bo'lishi va uning soni normal bo'lishiqanday xususiyatlar bilan bog'liq
    - 1-ultrabinafsha nurlar yetarli qabul qilishi; 2-ovqat tarkibidagi oqsil bo'lishi; 3-ovqat tarkibida Ca ionlari bo'lishi; 4-ovqat tarkibida temir yetarli bo'lishi; 5-ovqat tarkibida K vitamin yetarli bo'lishi; 6-ovqat tarkibida B vitaminlari yetarli bo'lishi;

A) 2,4,5,6;   B) 2,3,4,6;
C) 1,2,4,6;   D) 1,2,4,5;

  14. Daryo qisqichbaqasining boshining oldingi tomonida joylashgan mo'ylov va oyoqlari sirtidagi tukchalar qanday vazifani bajaradi
    - A) eshtish va muvozanat;
    - B) hid bilish va tuyg'u;
    - C) eshtish va tuyg'u;
    - D) ta'm bilish va tuyg'u;

  15. 2010 -yildagi qizil kitobda ...hayvon....o'simlik turi yo'qolish arafasidaligi takidlاب o'tilgan
    - A) 301/115   B) 184/322
    - C) 322/184   D) 175/115

  16. Kurakoyoqlilar va kitsimonlarning qadimgi ajdodlari hozirgi.....ga o'xshashtuzilgan quruqlikda yashovchi hayvonlar bo'lgan.
    - A) yirqichlar;   B) xaltalilar;
    - C) kemiruvchilar;   D) qo'lqanotlilar;

  17. Evgilena sitoplazmasida quyidagilardan qaysi biri bo'lmaydi?
    - A) zaxira oziq zarrasi
    - B) ko'zi va xramataforasi
    - C) hazim vakuolasi
    - D) qisqaruvchi vakuolasi

  18. Quyidagi o'simliklarning qaysi qismidan dori vositalari tayyorlanadi va qaysi kasalliklarda qo'llaniladi?
    - a-qirqbo'g'im; b- jag'- jag'; c-tugmachagul; d-cherkez 1-ildiz; 2-poya; 3-barg; 4-meva; 5-urug'; 6-guli I-qon bosimini tushirishda; II-siydik haydovchi; III-qon to'xtatuvchi; IV-A vitamininozi V-ichni yumshatuvchi

A) a-2-II; b -2,3-III; c-3,5,6- V; d-2,3-I
B) a-2-III; b-3-II; C-5,6-IV; d-1,4-I
C) a-2-II; b-2,3-III; c-3,5,6-V; d-3,4-I
D) a-1,2-II; b-3,4-III; c-4,5,6-V; d-1,3-I

  19. Namangan, qozi dastor qaysi o'simlik navi xisoblanadi
    - A) o'rik;   B) olma;   C) uzum;   D) shaftoli;

  20. Gastrulatsiyasi tashqi muhida boruvchi organizmlarni aniqlang.

- 1.pavituxa 2.triton 3.manta 4.chayon 5.salamadra 6.timsoq
7.tikandum 8.kakku
A) 1,2,5 B) 1,3,7 C) 3,4,7 D) 2,8,4
21. Sog'lom odam eshitish analizatorida nerv impulslari o'tadigan yo'lni tartib bilan ko'rsating.
1)yarim doira kanalcha va dahliz; 2)tashqi eshitish yo'li; 3)miya ko'prigi; 4)perilimfa suyuqligi; 5)nog'ora parda; 6)eshitish nery tolasi; 7)eshitish suyakchalar; 8)po'stloq osti eshitish markazi; 9)oliy nerv markazi.
A) 2,5,7,4 B) 1,5,7,4,6
C) 6,3,8,9 D) 2,8,6,9
22. Bir juft noallel genlar bilan ifodalanuvchi bitta belgisi bilan keskin farq qiluvchi ikki organizm o'zaro chatishirilgandan so'ng F_2 da fenotipik nisbat 1:4:6:4:1 bo'lsa, ushbu chatishirishda F_2 dagi avlodning necha foizi genotip jihatdan birinchi avlod duragaylariga o'xshash bo'ladi?
A) 25% B) 75% C) 6,25% D) 93,75%
23. Quyidagi atamalar ta'rifi bilan to'g'ri juftlangan javobni aniqlang.
a)protenoidlar; b) probiontlar; c) peptonlar; d) gumus;
1)oqsillar chala parchalanishi natijasida hosil bo'lgan mahsulot;2)xususiy fermentlariga ega bo'lgan birlamchi autotrof hujayralar; 3) aminokislotalar aralashmasidan iborat oqsilsimon moddalar; 4) organik moddalar parchalanishining oxirgi mahsuloti; 5) xususiy fermentlariga ega bo'lgan birlamchi geterotrof hujayralar.
A) a-2, b-3, c-1, d-4 B) a-5, b-3, c-4, d-1
C) a-3, b-2, c-4, d-1 D) a-3, b-5, c-1, d-4
24. Umumi barg bandining uchi barg bilan tugamaydigan o'simlikni aniqlang
A) noxat B) barchasi to'g'ri
C) yeryong'oq D) burchoq
25. Organizm (a) va biogeotsenoz (b) darajadagi hodisalarni aniqlang.
1) gomologik xromosomalar orasida konyugatsiya jarayoni; 2) kapalak qurtining metamorfozi; 3) genlar dreyfi; 4) translokatsiya; 5) lishaynikda suvo't va zamburug'ning o'zaro munosabati; 6) qirg'ovulning kenja turning paydo bo'lishi; 7) yaylovda o'suvchi o'simliklar va o'txo'r hayvonlarning o'zaro munosabati
A) a-3,4;b-7 B) a-2,6;b-3
C) a-2,5;b-2 D) a-1,2; b-3,5
26. Jigar uchun xos bo'lgan xususiyatlarni belgilang.
1)eng yirik bez; 2)insulin ishlab chiqaradi; 3)gemdan hosil bo'lgan bilirubinni almashinuvida ishtirok etadi; 4)o't suyuqligi ishlab chiqaradi; 5)oqsil va yog'lar almashinuvida ishtirok etadi; 6)tarkibida fermentlari bo'lgan hazm shirasi ishlab chiqaradi.
A) 3,4,5 B) 1,2,4 C) 3,4,5,6 D) 1,4,6
27. Geteratrot oziqlanuvchi eukariot(a) va prokariot(b) organizmlarni aniqlang.
1.shumg'iya 2. pichan bakteriyasi 3.olingugurt bakteriyasi 4. agrobakterium 5.zarpechak 6.temir bakteriyasi 7.burga 8. xrokok
A) a-1,7 b-4,6 B) a-4,5 b-3,8
C) a-1,5 b-2,4 D) a-1,5 b-3,6
28. Urug'ida zaharli modda to'plovchi, barglari qarama-qarshi joylashgan o'simlikni belgilang.
A) shaftoli B) kampirchopon
C) bodom D) oqqu-ray
29. Bug'doy o'simligi diploid navining mikrosorasida (A) va arxeosporaning bo'linishidan hosil bo'lgan hujayrasida (B) nechta xromosoma bo'ladi?
A) a-7; b- 14 B) a-7; b- 7
C) a- 14; b-7 D) a-14; b-14
30. Quyida berilgan moslanishlarning qaysilar suv bug'lanishini kamaytiruvchi omil hisoblanadi?
1) transpiratsiyaning ter ajralishning kamayishi,2) keng yuzali ildiz siztemasining mayjudlik
3) nafas teshiklarining klapanlari bilan bekilishi,4) barglarning so'liganligi,5) pillaga o'ralib uyquga ketish,6) barglarning tikanga aylanishi,7) barg yuzasining kengayishi
A) 1,3,4,5 B) 1,2,5,7
C) 1,4,5,7 D) 2,3,5,6

KIMYO

31. Fosfat kislota va fosfatlarni aniqlash uchun qaysi kationning eruvchan tuzi ishlataladi?
A) Ag⁺ B) Na⁺ C) K⁺ D) Fe²⁺
32. 1/7 g azot oksidi tarkibida 1/23 g azot borligi ma'lum bo'lsa, oksidning ekvivalentini toping
A) 8/4 B) 14/3 C) 23/2 D) 16/8
33. $^{240}\text{X} \rightarrow ^{125}\text{Y} + ^{113}\text{Z} + 2^1\text{on}$. Ushbu yadro reaksiyasida X elementning neytronlari Y ning neytronlar sonidan 72 molga ko'p, Z ning neytronlaridan esa 76 molga ko'p bo'lsa, X element atomining yadro zaryadini aniqlang.
A) 143 B) 95 C) 94 D) 88
34. Quyidagi moddalardan q'aysiları laksus qog'ozini ko'kartiradi?
1.metanol 2.metanal 3.ammiaq 4.metilamin 5.dietil efir 6. piridin 7.pirimidin 8 atseton 9.glitsin
A) 2,4,6,7,8 B) 3,4,6,7
C) 3,4,5,6,7 D) 1,3,4,6,7
35. Fosforit yoki apatit elektr pechida havosiz muhitda SiO₂ va koks ishtirokida qizdirilganda olingan P ning bug'I maxsus kamerada suv ostida kondensatlandi. Yig'ilgan P ning tarkibi?
A) P3 B) P6 C) P D) P₄
36. Tarkibida $36,12 \cdot 10^{23}$ ta atomi bor SO₃
suvda eritilganda $45,15 \cdot 10^{23}$ ta atom tutgan oleum eritmasi hosil bo'ladi. Olingan oleum tarkibidagi S atomlar sonini aniqlang.
A) $24,08 \cdot 10^{23}$ B) $9,03 \cdot 10^{23}$
C) $12,04 \cdot 10^{23}$ D) $18,06 \cdot 10^{23}$
37. 25°C da eritmada erigan tuz massasi erituvchi massasidan 2,5 marta kam bo'lsa, shu haroratda tuzning eruvchanligi va eritmaning massa ulushini aniqlang.
A) 40; 28,6 B) 40; 30
C) 20; 20 D) 20; 15
38. 4p energetik qobiqchadan keyin qaysi energetik qobiqcha elektron bilan to'ladi?
A) 4f B) 7p C) 6p D) 5s
39. Azot, azot(II) oksid va azot (IV) oksiddan iborat 88 ml gazlar aralashmasi suvdan o'tkazilganda 50 ml gaz yutilmay qoldi. Yutilmay qolgan gazlar aralashmasiga 16 ml kislorod qo'shilganda aralashmaning hajmi 55 ml ga teng bo'ldi. Hosil bo'lgan aralashmadagi NO₂ ning hajmi ulushini (%) aniqlang.
A) 75 B) 40 C) 50 D) 25
40. Teng mol nisbatda olingan ishqoriy metal va uning oksididan iborat 6,65 g aralashma mo'l suvda eritilishi natijasida 8,4 g ishqor hosil bo'ldi. Metalni aniqlang.
A) Li B) Rb C) Na D) K

41. Uchlamchi butyl spirtni olishda 7,65 g magniy gidroksolorid tuz ajralgan bo'lsa, reaksiyada ishtirok etgan asetonning massasini (g) toping.
A) 5,8   B) 11,6   C) 2,9   D) 7,45
42. **Reaksiya natijasida 29,8 litr(25°C, 207,85kPa) kislorod hosil bo'lishi uchun kaliy permanganatni parchalashga sarflangan issiqlik miqdorini (kJ) aniqlang. (kaliy permanganat, kaliy kaliy manganat va marganes(IV)oksidlarning hosil bo'lish issiqliklari mos ravishda 829 kJ/mol, 1184 kJ/mol va 521 kJ/mol, 1kkal=4,184kJ)**
A) 47   B) 28,08   C) 117,5   D) 94
43. **Azot va kislorodning 60 litr aralashmasida azotning hajmiy ulushi 20%. Undan X litr gaz chiqarilib o'rniga shunday hajmdagi kislorod qo'shildi. Oxirgi aralashma hajmiy tarkibida 8% azot qolgan bo'lsa, X ni aniqlang.**
A) 20   B) 16   C) 12   D) 36
44. Al oksidini mol miqdorida ko'mir bilan qaytarilganda ajralib chiqqan gaz Cu oksididan 76,8 g Cu olish uchun yetarli bo'lsa, hosil bo'lgan qattiq qoldiq mo'l miqdorda HCl da eritilganda ajralib chiqqan gaz tarkibidagi atomlar soni?
A) $1,806 \times 10^{23}$ B) $18,06 \times 10^{23}$
C) $19,264 \times 10^{23}$ D) $6,62 \times 10^{23}$
45. 0,5 mol noma'lum bir asosli to'yingan karbon kislota eritmasiga Na metali qo'shilganda 11,2 litr (n.sh) gaz ajralib chiqdi. Reaksiya sodir bo'lgan idishga yuqori bosim va temperature ostida yetarlicha is gazi yuttilishi natijasida hosil bo'lgan mahsulot birinchi reaksiyadan ajralgan organic mahsulot bilan 34:55 massa nisbatda ekanligi aniqlandi. Noma'lum kislotaning 1 moli tarkibidagi sp³-gibriddlangan orbitallar sonini aniqlang.
A) 16   B) 12   C) 4   D) 8
46. **Furandan pirrol(reaksiya unumi 75%), pirroldan tiofen(reaksiya unumi 80%) olinganda oxirgi mahsulot massasi boshlang'ich modda massasidan 4,4 g ga kam bo'lsa, keying reaksiyada sarflangan gazning massasini(g) aniqlang.**
A) 4,2   B) 6,4   C) 8,6   D) 5,1
47. Alkan stekiometrik nisbatdagi kislorodda to'liq yondirilganda olingen gazlar aralashmasining miqdori (mol) dastlabki alkan miqdoridan 9 marta kata bo'lsa, alkanni va uning izomerlari sonini aniqlang. (suv bug'l konddensatlanmagan)
A) butan, 2 ta   B) geptan, 9 ta
C) pentan, 3 ta   D) geksan, 5 ta
48. SO₂ va SO₃ ning 100 ml aralashmasiga 50 ml kislorod aralashtirildi. Reaksiyadan keyin gazlar aralashmasi tarkibidagi ortib qolgan kislorod hajmi dastlabki gazlar aralashmasidagi SO₂ hajmidan 3 marta kam ekanligi aniqlandi. Hosil bo'lgan gazlar aralashmasi hajmiy tarkibini (%) aniqlang.
A) 250/3; 50/3   B) 60; 40
C) 220/3; 70/3   D) 50; 50
49. 80°C da Ba(NO₃)₂ ning 300 g to'yingan eritmasi 50°C gacha sovitilganda Ba(NO₃)₂•H₂O kristallogidrat cho'kmaga tushdi. Natijada necha gramm eritma qoldi? (S_{50°C}=40; S_{80°C}=50)
A) 220,55   B) 278   C) 228,57   D) 233,3
50. Butin-1 trimerlanishidan olingen aromatic uglevodorodga konsentrangan nitrat va sulfat kislotalar aralashmasi ta'sir ettirilganda tarkibida bittadan NO₂ guruh tutgan nechta izomer hosil bo'ladi? (yon zanjir nitrolanishini hisobga olmang)
A) 3   B) 1   C) 4   D) 2
51. Ma'lum miqdordagi kinovar mo'l miqdorda olingen kuydirilgan oxak bilan qo'shib qizdirilganda 80% unum bilan 4,32 g CaS olindi. Huddi shunday miqdordagi kinovarni to'la yondirish uchun qancha hajm havo talab etiladi? ($\varphi(O_2)=0,2$)
A) 8,4   B) 12,6   C) 11,2   D) 16,8
52. Benzoldagi ikkita vodorod atomini gidroksil guruh va metil radikaliga almashinishidan qanday modda hosil bo'ladi?
A) toluol   B) fenol   C) krezoil   D) ksilol
53. Elektronning xususiy xolatini qaysi kvant son belgilaydi?
A) spin va magnit   B) bosh va orbital
C) spin   D) magnit
54. Quyidagi birikmalarni yuqori molekulyar birikmalarning qaysi guruhiya kirishini moslang.
a) sun'iy; b) tabiiy; c) sintetik; 1) lignin; 2) plasmassa;
3) viskoza;
A) 1b, 2c, 3a   B) 1a, 2b, 3c
C) 1b, 2a, 3c   D) 1c, 2a, 3b
55. Alken vodorid xlorid bilan ta'sirlashib 9,25g xloralkan, vodorod bromid bilan ta'sirlashib 13,7g bromalkanni hosil qilsa, alkanni tarkibidagi sp³ gibridd orbitallar sonini aniqlang.
A) 8   B) 16   C) 12   D) 4
56. Natriy nitratning 20°C da to'yingan 350 g eritmasi 10 A tok bilan 48250 sekund davomida elektroliz qilindi. Agar natriy nitrat 20°C da 50% tuz saqlasa, cho'kmaga tushgan tuz massasini (g) aniqlang.
A) 25   B) 84   C) 45   D) 175
57. Tarkibida Cu, Al, Zn, Mg saqlagan 252 g qotishmaga NaOH eritmasi ta'sir ettirilganda 112 l (n.sh.da) gaz ajraladi va 68 g qoldiq erimay qoladi, huddishunday massali namunaga HCl ta'sir ettirilganda 145,6 l (n.sh.) da gaz ajraladi va eritmada qoldiq qoladi. Qotishma tarkibidagi Mg va Al massasini aniqlang?
A) 56   B) 90   C) 130   D) 54
58. 15,9 g akrilonitril gidrolizlanishidan necha gramm akril kislota olinadi? ($\eta=0,75$)
A) 28,8   B) 16,2   C) 43,2   D) 21,6
59. 3 ta pirazin molekulasi qaysi molekulaning 2 tasi massasiga teng bo'ladi?
A) xinolin   B) sulfit angidrid
C) indol   D) purin
60. Quyidagi reaksiya tenglamasidagi barcha koeffitsiyentlar yig'indisini aniqlang.
 $P_xS_y + 50HNO_3 \rightarrow xH_3PO_4 + yH_2SO_4 + 50NO_2 + 14H_2O$
A) 124   B) 94   C) 100   D) 70
-
- ### ONA TILI VA ADABIYOTI
-
61. **aytolmaganliklaringizdandir-da** so'zida nechta ochiq va nechta yopiq bo'g'in bor?
A) 3 ochiq va 8 yopiq   B) 5 ochiq va 6 yopiq
C) 7 ochiq va 4 yopiq   D) 4 ochiq va 7 yopiq
62. Nechta so'zda nuqtalar o'rniga chuqur til orqa undoshi yoziladi?
...abash, ...abib, ...avas, ...ijja, ...ijjalab, ...ijil, ...
aspox'hlamoq
A) 3 ta   B) 6 ta   C) 2 ta   D) 5 ta
63. To'g'ri yozilgan so'zlar sonini toping.
xanuz, xiylakor, hushyor, hijjalamoq, nomoyon

- A) 2   B) 3   C) 4   D) 1

64. Aralash murakkab qo'shma gaplarni aniqlang.

- 1) Agar traktor berilsa, yerlar traktor bilan haydalsa, menhat unumli bo'ladi va hosil mo'l bo'ladi.
  - 2) Bilim shundayki, u yalang'och bo'lganingga ham o'zing bilan qoladi, uni suv bilan ham yo'qota olmaysan.
  - 3) Reja bajarilsa, dasturxon mo'l bo'lsa, yor-u do'st, birodarlar qalin bo'lsa, tantanalar qishgacha davom etaveradi.
  - 4) Shuni ta'kidlash lozimki, miyada jismoniy harakat yuzaga keladi, mushakchalar bilan boyitib boradi.
  - 5) O'ziga aytgisi keladi-yu, singlisi iymanadi, xafa qilib qo'ysa-chi.
- A) 1, 5   B) 1, 2, 3, 5
C) 1, 2, 5   D) 1, 2, 3, 4, 5

65. Urish so'zining paronimi bilan antonim bo'la oladigan so'zni aniqlang.

- A) osoyishta   B) bosqin
C) do'pposlash   D) tinchlik

66. Quyidagi qaysi biriliklarning shakily ifodasi bilan mazmuni o'rtaida bog'lilikli yo'q?

- A) tasviriy ifoda   B) ibora
C) so'z birikmasi   D) ibora va tasviriy ifoda

67. **Yomonni tanqid qil, yaxshiga taqlid qil!** Ushbu gapda so'zlarning shakl va ma'no munosabatiga ko'ra qaysi turi qolilanigan?

- A) sinonim   B) antonim
C) omonim   D) paronim

68. Qurbaning bo'layin, ey onajonim

Sening faryodlarining, mening fig'onim.(M.Yusuf) Ushbu she'riy parchada ismlarning lug'aviy shakllari necha marta qolangan?

- A) 4   B) 2   C) 3   D) 1

69. Qaysi gapda mustaqil va nomustaqlil vositasiz to'ldiruvchi ishtirok etgan?

- A) Bizga va sizga bu hayotni mustaqillik berdi.
B) Yuragiga go'zallikdan bahra olish tuyg'usini quydi.
C) O'z tilini sevgan inson uning kelajagi uchun qayg'uradi.
D) Buni sizga qanday aytishni bilmadik.

70. Jarangsiz jufti mavjud bo'lgan til oldi jarangli undoshlarni aniqlang.

- A) d, b, z   B) z, j, d
C) g, d, z, j   D) t, s, ch, sh

71. Hech kimdan kam emassan, kam bo'lмагaysan,

Yerda qolsang, oftob bo'lib kulmagaysan,
Qachon belni mahkam tortib bog'lagaysan?

Aytgil, do'stim, nima qildik Vatan uchun? Ushbu she'riy parchada olmoshning necha turi qatnashgan?

- A) 1   B) 4   C) 3   D) 2

72. Alini ko'rsang, mendan salom ayt.

Ergashgan qo'shma gap turini aniqlang.

- A) ega ergash gapli qo'shma gap
B) kesim ergash gapli qo'shma gap
C) hol ergash gapli qo'shma gap
D) to'ldiruvchi ergash gapli qo'shma gap

73. Berilganlardan so'z yasovchi va shakl yasovchi sifatida o'zaro omonimlik hosil qila oladigan barcha qo'shimchalar to'liq ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) -chak; 2) -ar; 3) -ay; 4) -m;
  - 5) -im; 6) -k; 7) -don.
- A) 2, 3, 4, 5, 6   B) 1, 2, 3, 5, 6
C) 1, 2, 3, 4, 5, 6   D) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

74. Tarix hamda adabiyotshunoslik fanlari qaysi uslubga yaqinlikda

turadi.

- A) badiiy uslub   B) ilmiy uslub
C) publitsistik uslub   D) rasmiy uslub

75. (1) U etagini silktsa, kulgi to'kilardi. (2) U kirgan xonadonda bir hovli kulgi qolardi. (3) U har bir xonadonning ko'pdan kutgan aziz mehmoni edi. (4) Qayerga borsa, o'sha yerda atrofini yosh-u qari o'rabi olardi. (5) Donolar davrasida dono edi. (6) Bedilni, Hofizni, Jomiyni qiziqib o'qirdi. (7) Ozarbayjon, tojik, turkman, uyg'ur, qozoz, tatar, qirg'iz tillarida bemalol gaplasha olardi. (8) U hozirjavob odam edi. (Said Ahmad)

Berilgan matndagi qaysi gaplarda bitishuvli so'z birikma (lar)i mavjud?

- A) 2, 3, 6, 7, 8   B) 1, 2, 6, 7
C) 1, 4, 5, 8   D) 2, 4, 5, 7

76. Cherik, ko'kramak, butradi, ko'ch so'zlarining o'zbek tilining qaysi rivojlanish bosqichiga mansubligini aniqlang.

- 1) cherik, butradi so'zları eski o'zbek adabiy tiliga mansub;
  - 2) ko'kramak, ko'ch so'zları qadimgi turkiy adabiy tilga mansub;
  - 3) ko'kramak so'zi eski turkiy adabiy tilga mansub;
  - 4) ko'ch so'zi qadimgi turkiy adabiy tilga mansub;
  - 5) butradi so'zi eski turkiy adabiy tilga mansub.
- A) 2,4,5   B) 3,4,5   C) 1,2   D) 1,3,4

77. Bir oqil aytarmish: tingla, qarindosh, Siringni fosh etma, kerak bo'lsa bosh!

Ushbu she'riy parchadagi gaplarning egasini aniqlang.

- A) oqil, qarindosh   B) oqil, qarindosh, bosh
C) qarindosh, bosh   D) oqil, bosh

78. Orttirma nisbat shaklidagi fe'lning orttirma darajadagi sifatga tobe bog'lanishi qaysi gapda uchrashini aniqlang.

- A) Sen ko'rsatgan eng to'g'ri yo'l ham halokatga boshlashi tayin.
B) Eng uzoq o'qitilgan fan hayotimizning bir bo'lagiga aylanib qolgan edi.
C) Otam o'tqazgan o'ta noyob ko'chatlar tez orada hosilga kiradi.
D) Shu yili bitiradiganlarning eng bilimlisi, shubhasiz, Maftunadir.

79. Qaysi qatorda harakatni bajaruvchi shaxs bilan harakat tushgan obyekt, birlashgan fe'l shakli ishtirok etgan?

- A) Mehmonlar kechroq taklif etilgan edi.
B) Ular uzoq suhbatlashgandan so'ng o'rinlaridan turdi.
C) Qiz turtinib xonaga kirib keldi.
D) Birdan havo bulut bo'lib, momaqaldoq gumburladi.

80. Qaysi olimlar o'rxun-enasoy yozuvini o'qishga kirishgan?

- A) Remezov, Radlov, Tomsen
B) Messershmidt, Remezov, Radlov
C) Radlov, Tomsen, Melioranskiy
D) Yadrinsev, Tomsen, Radlov

81. **Faxrlanishga so'zida nechta ko'makchi morfema bor?**

- A) 5 ta   B) 3 ta   C) 4 ta   D) 2 ta

82. Xusrav Dehlaviy "Xamsa"sidagi dostonlar tartibini toping.

- A) 1-"Hayrat ul-abror", 2-"Farhod va Shirin", 3-"Layli va Majnun", 4-"Sab'ai sayyor", 5-"Sadgi Ikandariy"
- B) 1-"Matla' ul-anvor", 2-"Shirin va Xusrav", 3-"Majnun va Layli", 4-"Hasht behisht", 5- "Oyinayi Iskandariy"
- C) 1-"Matla' ul-anvor", 2-"Xusrav va Shirin", 3-"Layli va Majnun", 4-"Haft paykar", 5- "Iskandarnoma"
- D) 1-"Tuhfatul-ahror", 2-"Sabhatul abror", 3-"Yusuf va Zulayho", 4-"Layli va Majnun", 5- "Xiradnomayi Iskandariy"

83. "...kambag'allik tufayli o'zi orzu qilmagan diniy maktabda o'qishga kirishga majbur bo'ladi. Chunki bu yerda o'quvchilarga ovqat va kiyim-kechak tekin berilar edi. Shunday bo'lsa-da, ...bu maktabda ikki yildan ortiq o'qiy olmadidi". Ushbu ma'lumot quyidagi qaysi ijodkor hayoti haqida?

- A) Janni Rodari   B) Jonatan Swift
C) Hans Kristian Andersen   D) Vilyam Shekspir

84. Rasul Hamzatovning she'riy kitoblarini toping. 1.“Tog' qizi”, 2.“Tog' qo'shig'i”, 3.“Ona tilim”, 4.“Mening qalbim tog'larda”, 5.“Tog'likning vatani”, 6. “Shuyam erkakmi”, 7.“Dog'istonim”, 8.“Yuksak yulduzlar”, 9.“Kenja nevaram Shahrizodga”, 10.“Tug'ilgan kunim”, 11.“Ovuldan xat”
 A) 1,2,3,6,7,8,11   B) 1,2,4,5,7,8,10,11
 C) 1,3,5,6,8,9,10,11   D) 1,3,4,5,6,9,10

85. Ul parikim, telbalarga ishqidin monand edim,
 Zulfi zanjirida Majnundek asiri band edim,
 Javriga qone' bo'lub, vasliga hojatmand edim,
 Shavqidin dam urmayin bedodiga xursand edim,
 Vahki, bo'ldum hajridin rasvoyi davron oqibat.
 Ushbu baytdagi ichki radifni toping.
 A) “band”   B) “edim”
 C) “oqibat”   D) “davron”

86. O'Umarbekovning ijtimoiy-siyosiy faoliyatiga bog'liq sanalar mosligini toping. 1)1956-1971-yillar; 2)1971-1974-yillar; 3)1974-1981-yillar; 4)1982-1986-yillar; 5)1987-1989-yillar; 6)1989-1991-yillar. a)O'zbekiston kompartiyasi Markaziy qo'mitasida sektor mudiri; b)O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi raisi; d)«O'zbekfilm» kinostudiyasi direktori; f)Respublika Bosh vazirining o'rinnbosari; e) Respublika radiosida muharrir va bosh muharrir; g) Madaniyat vazirining birinchi o'rinnbosari.
 A) 1-g, 2 - f, 3 -b, 4 -d, 5 -g, 6 -a.
 B) 1-d, 2 - g, 3 -e, 4 -a, 5 -f, 6 -b.
 C) 1-e, 2 - a, 3 -d, 4 -g, 5 -b, 6 -f.
 D) 1-a, 2 - e, 3 -b, 4 -f, 5 -d, 6 -g.

87. “Tuya hasharotlarni yoqtirmaydi, ammo u tirik ekan, ular uning burnida (yashayveradi)”. “Eshak balchiqqa yumalab (istagan) narsasiga erishdi va ishdan qutildi”. Ushbu parcha qaysi asardan?
 A) “Qutadg'u bilig”   B) “Yatimat ad-dahr”
 C) “Hibatul -haqoyiq”   D) “Devonu lug'ot it-turk”

88. “Qozi Muhammad Rajab Avjning o'zi to'g'risidagi g'azali” deb nomlangan g'azal muallifini toping.
 A) Mashrab   B) Zavqiy
 C) Maxmur   D) Uvaysiy

89. “Bolaning ko'ngli poshsho” hikoyasida qaysi baqqolning do'konida hamma narsa topiladi, lekin juda qimmat bo'lar edi?
 A) A'zam   B) Musa baqqol
 C) Sobir baqqol   D) Qosim

90. Uning kitobga ixlosini sezgan akasi birinchi sinfga borgan ukasiga hozirga qadar e'zozlab saqlayotgani - “Mard yigit” ertaklar to'plamini sovg'a qildi.
 Yuqoridagi ma'lumot qaysi ijodkor haqida?

- A) T. Malik   B) O. Yoqubov
 C) O'. Hoshimov   D) Ch. Aytmatov